TEISINGUMO TEISMO (trečioji kolegija) SPRENDIMAS

2006 m. rugsėjo 7 d. *

Byloje C-125/05

dėl *Østre Landsret* (Danija) 2005 m. kovo 15 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2005 m. kovo 17 d., pagal EB 234 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje dėl

VW-Audi Forhandlerforeningen, veikiančios pagal Vulcan Silkeborg A/S išduotą įgaliojimą,

prieš

Skandinavisk Motor Co. A/S

TEISINGUMO TEISMAS (trečioji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas A. Rosas, teisėjai J.-P. Puissochet, S. von Bahr, U. Lõhmus ir A. Ó Caoimh (pranešėjas),

* Proceso kalba: danų.

generalinis advokatas L. A. Geelhoed,
posėdžio sekretorius H. von Holstein, kanclerio pavaduotojas,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2006 m. vasario 16 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— *VW-Audi Forhandlerforeningen*, veikiančios pagal *Vulcan Silkeborg A/S* išduotą įgaliojimą, atstovaujamos *advokater* M. Goeskjær ir P. Gregersen,

— *Skandinavisk Motor Co. A/S*, atstovaujamos *advokater* C. Karhula Lauridsen, T. Ryhl ir J. Ørskov Rasmussen,

— Europos Bendrijų Komisijos, atstovaujamos N. B. Rasmussen ir A. Whelan,

susipažinęs su 2006 m. balandžio 27 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 1995 m. birželio 28 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 1475/95 dėl Europos Bendrijų steigimo sutarties

(81) straipsnio 3 dalies taikymo kai kurioms transporto priemonių platinimo, pardavimo ir techninės priežiūros paslaugų teikimo po pardavimo susitarimų rūšims (OL L 145, p. 25) 5 straipsnio 3 dalies išaiškinimo.

2 Šis prašymas buvo pateiktas nagrinėjant bylą tarp *VW-Audi Forhandlerforeningen* (prekių ženklų *Volkswagen* ir *Audi* prekybos agentų asociacijos), veikiančios pagal *Vulcan Silkeborg A/S* (toliau – VS) išduotą įgaliojimą, ir *Skandinavisk Motor Co. A/S* (toliau – SMC) dėl šios bendrovės susitarimo, kurį ji sudarė su VS dėl *Audi* prekių ženklo transporto priemonių platinimo Danijoje, nutraukimo iš anksto pranešus apie tai prieš vienerius metus teisėtumo.

Teisinis pagrindas

3 Reglamento Nr. 1475/95 devynioliktoje konstatuojamojoje dalyje nustatyta:

„5 straipsnio 2 dalies 2 ir 3 punktuose bei 5 straipsnio 3 dalyje nustatyti minimalūs reikalavimai išimčiai, susijusiai su platinimo, pardavimo ir techninės priežiūros paslaugų teikimo po pardavimo susitarimų galiojimo terminu bei jų galiojimo nutraukimu, kadangi bendras prekybos agento investicijų, skirtų pagerinti susitarime numatytų gaminių platinimą ir priežiūrą, ir trumpalaikio susitarimo arba susitarimo, kurį galima greitai nutraukti, poveikis pasireiškia tuo, kad labai padidina prekybos agento priklausomybę nuo tiekėjo. Tačiau siekiant netrukdyti plėsti veiksmingas platinimo struktūras, tiekėjas turėtų turėti teisę nutraukti susitarimus atsiradus būtinybei pertvarkyti visą platinimo tinklą arba didelę jo dalį. <...>“.

4 Reglamento Nr. 1475/95 1 straipsnyje nurodyta, kad 81 straipsnio 1 dalyje nustatytas draudimas netaikomas susitarimams, pagal kuriuos tiekėjas įpareigoja įgaliotąjį prekybos agentą platinti susitarime nurodytus gaminius apibrėžtoje teritorijos dalyje ir įsipareigoja šioje teritorijos dalyje tik jam vienam tiekti transporto priemones ir atsargines dalis.

5 Pagal šio reglamento 4 straipsnio 1 dalį prekybos agento įsipareigojimas laikytis minimalių platinimo, pardavimo ir techninės priežiūros paslaugų teikimo po pardavimo reikalavimų, ypač susijusių su komercinėje veikloje naudojama įranga arba susitarime nurodytų gaminių remontu ir priežiūra, nekliudo taikyti šią išimtį.

6 Šio reglamento 5 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatyta:

„2. Jeigu prekybos agentas pagal 4 straipsnio 1 dalį yra įsipareigojęs gerinti platinimo ir paslaugų teikimo struktūras, išimtis taikoma su sąlyga, kad:

<...>

2) susitarimas sudarytas ne trumpesniam kaip penkerių metų terminui, o jeigu sudarytas neribotam terminui, abiem šalims nustatytas įprastas bent dvejų metų pranešimo apie susitarimo nutraukimą terminas; <...>

<...>

3. Išimties suteikimo sąlygos, nustatytos 1 ir 2 dalyse, nedaro įtakos:

— tiekėjo teisei nutraukti susitarimą pranešus apie tai iš anksto bent prieš vienerius metus, jeigu atsiranda būtinybė pertvarkyti visą platinimo tinklą arba didelę jo dalį,

<...>

Kiekvienu atveju, kai iškyla nesutarimų, susitarimo šalys privalo nustatyti greito klausimų sprendimo sistemą, tokią kaip kreipimasis į trečiąją šalį-ekspertą arba arbitrą, nepažeidžiant susitarimo šalių teisės pagal nacionalinių įstatymų nuostatas kreiptis į kompetentingą teismą."

7 Savo aiškinamajame leidinyje dėl Reglamento Nr. 1475/95 Europos Bendrijų Komisija, atsakydama į 16 klausimą „Ar įmanoma nutraukti susitarimą prieš terminą?", nurodo:

„Gamintojas turi teisę nutraukti susitarimą prieš terminą (iš anksto pranešdamas apie susitarimo nutraukimą prieš vienerius metus), jei jis turi pertvarkyti savo platinimo tinklą arba didelę jo dalį. Dėl būtinybės pertvarkyti susitariama bendru šalių susitarimu, arba, jei prekybos agentas to prašo, jį nustato trečioji šalis-ekspertas arba arbitras. Kreipimasis į trečiąją šalį-ekspertą arba arbitrą neatima iš šalių teisės kreiptis į nacionalinį teismą pagal nacionalinę teisę (5 straipsnio 3 dalis). Kai tiekėjas susitarime pasilieka teisę vienašališkai nutraukti susitarimą viršydamas reglamente nustatytas ribas, jis automatiškai praranda teisę į grupinę išimtį (6 straipsnio 1 dalies 5 punktas <...>).

Ši galimybė nutraukti susitarimą prieš terminą buvo suteikta, kad gamintojas galėtų lanksčiai adaptuoti savo platinimo struktūrą (19 konstatuojamoji dalis). Būtinybė pertvarkyti platinimo tinklą gali atsirasti dėl konkurentų veiksmų arba dėl ekonominių aplinkybių raidos, kurią gali sukelti gamintojo vidaus sprendimai arba išoriniai įvykiai, pavyzdžiui, įmonės, kurioje įdarbinama daug tam tikros vietovės darbininkų, veiklos nutraukimas. Kadangi yra daugybė galinčių susiklostyti aplinkybių, nerealu tikėtis išvardyti visus galimus pertvarkos motyvus.

Tik ištyrus konkrečią gamintojo tinklo organizacinę struktūrą kiekvienu konkrečiu atveju galima nuspręsti, ar pertvarkoma „didelė" tinklo dalis. „Didelė" tinklo dalis bendrai apima ekonominį ir geografinį aspektus, kurie gali būti susiję su visa atitinkamos valstybės narės teritorija arba su jos atitinkamoje dalyje įsteigtu tinklu. Bet kuriuo atveju gamintojas privalo susitarti, jei reikia tarpininkaujant trečiajai šaliai-ekspertui arba arbitrui, su savo prekybos agentu, su kuriuo nutraukiamas platinimo susitarimas, nesikonsultuodamas su kitais netiesiogiai paveiktais prekybos agentais."

8 Nuo 2002 m. spalio 1 d. Reglamentą Nr. 1475/95 pakeitė 2002 m. liepos 31 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1400/2002 dėl Sutarties 81 straipsnio 3 dalies taikymo vertikalių susitarimų ir suderintų veiksmų rūšims motorinių transporto priemonių sektoriuje (OL L 203, p. 30).

9 Šio reglamento 4 straipsnio, pavadinto „Pagrindiniai apribojimai", 4 dalyje nustatyta, kad išimtis netaikoma vertikaliems susitarimams, kuriuose nustatyti tam tikri šioje nuostatoje nurodyti apribojimai.

10 Šio reglamento 10 straipsnyje nustatyta:

„81 straipsnio 1 dalyje nustatytas draudimas nuo 2002 m. spalio 1 d. iki 2003 m. rugsėjo 30 d. netaikomas susitarimams, jau galiojantiems 2002 m. rugsėjo 30 d. ir kurie neatitinka šiame reglamente numatytų išimties taikymo sąlygų, tačiau atitinka Reglamente (EB) Nr. 1475/95 numatytas išimties taikymo sąlygas."

11 Savo aiškinamajame leidinyje dėl Reglamento Nr. 1400/2002 Komisija, atsakydama į 20 klausimą „Kaip pereinamuoju laikotarpiu nutraukti Reglamentą Nr. 1475/95 atitinkančius susitarimus?", nurodo:

„Reglamento Nr. 1475/95 galiojimo pasibaigimas 2002 m. rugsėjo 30 d. ir jo pakeitimas nauju reglamentu nereiškia, kad platinimo tinklą reikia *de facto* pertvarkyti. Tačiau įsigaliojus naujam reglamentui, transporto priemonių gamintojas gali nuspręsti pertvarkyti didelę savo platinimo tinklo dalį. Siekiant laikytis Reglamento Nr. 1475/95 ir pasinaudoti pereinamuoju laikotarpiu, išankstinis pranešimas apie susitarimo nutraukimą turi būti pateikimas prieš dvejus metus, išskyrus atvejus, kai dėl pertvarkos jau buvo nuspręsta arba atsiranda pareiga atlyginti žalą."

12 Be to, kalbant apie 68 klausimą „Ar reglamentas numato minimalaus pranešimo apie susitarimo nutraukimą terminą?", minėtame leidinyje pateikto atsakymo į šį klausimą ketvirtojoje pastraipoje, susijusioje su išankstiniu pranešimu apie susitarimo nutraukimą prieš vienerius metus, nurodyta:

„Būtinybė pertvarkyti platinimo tinklą yra objektyvus dalykas ir tai, kad tiekėjas nusprendžia, kad tokia pertvarka būtina, ginčo atveju neišsprendžia šio klausimo. Tokiu atveju šį klausimą, atsižvelgdami į aplinkybes, turi išspręsti nacionalinis teismas arba arbitras."

Ginčas pagrindinėje byloje ir prejudiciniai klausimai

13 1996 m. rugsėjo 21 d. SMC su VS, įmone nuo 1975 m. platinančia *Audi* prekių ženklo transporto priemones Danijoje, sudarė naują susitarimą dėl šių transporto priemonių platinimo šioje valstybėje narėje.

14 Šio susitarimo 19 straipsnio 1 punkte, pavadintame „Susitarimo nutraukimas su sutrumpintu išankstinio pranešimo terminu“, nustatyta:

„Tiekėjas <...> turi teisę nutraukti šį susitarimą raštu, išsiųsdamas registruotą laišką ir iš anksto apie tai pranešdamas ne anksčiau kaip prieš dvylika mėnesių, jei atsiranda būtinybė iš esmės pertvarkyti tiekėjo platinimo tinklą arba didelę jo dalį.“

15 2002 m. gegužės 16 d. *Audi AG* (toliau – *Audi*) patvirtino savo platinimo tinklo Danijoje pertvarkos planą, kuriame, be kita ko, buvo nustatytas prekybos agentų skaičius, kuris leistų pasiekti šioje valstybėje narėje numatytus finansinius tikslus.

16 2002 m. rugsėjo 2 d. SMC išsiuntė tokį raštą 28 *Audi* prekių ženklo transporto priemonių prekybos agentams Danijoje, įskaitant VS:

„Atsižvelgdami į naują Bendrijos išimtį vertikalių susitarimų ir suderintų veiksmų rūšims motorinių transporto priemonių sektoriuje, kuri įsigalioja 2002 m. spalio 1 d., mes esame priversti per vienerius metus pertvarkyti mūsų platinimo tinklą bei suderinti platinimo susitarimus su naujuoju grupinės išimties reglamentu.

Atsižvelgdami į platinimo susitarimo 19 straipsnio 1 punktą ir remdamiesi pertvarkos būtinybe, mes privalome nutraukti mūsų pasirašytą susitarimą, kiek jis susijęs su *Audi* prekių ženklo lengvosiomis transporto priemonėmis, iš anksto pranešdami apie susitarimo nutraukimą prieš dvylikos mėnesių terminą, kuris baigiasi 2003 m. rugsėjo 30 dieną."

17 Tą pačią dieną SMC išsiuntė atskirą raštą VS, kuriame nurodė, kad artimiausiais mėnesiais ji nustatys naujus reikalavimus įvairiems *Audi* prekių ženklo transporto priemonių prekybos agentams, pažymėdama, kad dar yra per anksti visapusiškai vertinti dabartiniam *Audi* prekių ženklo transporto priemonių platinimo tinklui kylančias pasekmes.

18 2002 m. spalio 3 d. raštu SMC pranešė VS apie tai, kad, atsižvelgiant į būsimą rinkos poreikį, esamas platinimo tinklas bus sumažintas nuo 28 iki 14 prekybos agentų, o VS nebus pasiūlyta pasirašyti naujo platinimo susitarimo.

19 Šiomis aplinkybėmis *VW-Audi Forhandlerforeningen Audi* prekių ženklo transporto priemonių prekybos agentų, su kuriais platinimo susitarimas buvo nutrauktas, vardu ir sąskaita kreipėsi į prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusį teismą nurodydama, kad išankstiniame pranešime apie susitarimo nutraukimą turėjo būti nustatytas 24 mėnesių terminas.

20 Šiomis aplinkybėmis *Østre Landsret*, manydamas, kad šioje byloje kyla klausimų dėl Bendrijos teisės aiškinimo, nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1) Ar <...> Reglamento Nr. 1475/95 <...> 5 straipsnio 3 dalis aiškintina taip, kad tiekėjas, nutraukdamas platinimo susitarimą ir iš anksto pranešdamas apie tai prieš vienerius metus, privalo nurodyti nutraukimo motyvus, o ne tik padaryti nuorodą į šią nuostatą .

2) Jei atsakymas į pirmą klausimą yra teigiamas:

Kokie reikalavimai pagal Bendrijos teisę gali būti nustatyti tokiems motyvams ir kuriuo momentu jie turi būti pateikti?

3) Kokios yra tokių motyvų netinkamo pateikimo arba pateikimo pavėluotai pasekmės?

4) Ar <...> Reglamento Nr. 1475/95 5 straipsnio 3 dalis aiškintina taip, kad susitarimo su tiekėju galiojimo nutraukimas iš anksto pranešant apie tai prieš vienerius metus turi būti pagrįstas tiekėjo jau parengtu pertvarkos planu?

5) Jei atsakymas į ketvirtą klausimą yra teigiamas:

Kokie reikalavimai pagal Bendrijos teisę gali būti keliami tiekėjo parengto pertvarkos plano turiniui ir formai ir kada pertvarkos planas turi būti parengtas?

6) Jei atsakymas į ketvirtą klausimą yra teigiamas:

Ar tiekėjas privalo informuoti prekybos agentą, jei susitarimas nutraukiamas pagal pertvarkos planą, ir atitinkamai kada ir kokia forma privalo tai padaryti?

7) Jei atsakymas į ketvirtą klausimą yra teigiamas:

Kokios yra galimo pertvarkos plano ir reikalavimų, kurie gali būti keliami šio plano formai ir turiniui, neatitikimo pasekmės?

8) Iš Reglamento Nr. 1475/95 5 straipsnio 3 dalies versijos danų kalba matyti, kad tiekėjas nutraukia susitarimą su prekybos agentu, iš anksto pranešdamas apie tai prieš vienerius metus, jeigu „<...> atsiranda būtinybė pertvarkyti visą platinimo tinklą arba didelę jo dalį <...>“. Frazė „atsiranda būtinybė“ yra visose Reglamento Nr. 1475/95 kalbinėse versijose, tačiau žodis „iš esmės“ yra tik tekste danų kalba.

Tokiomis aplinkybėmis klausiama:

Kokie reikalavimai gali būti keliami pertvarkai, kad tiekėjas galėtų pagal <...> Reglamento Nr. 1475/95 5 straipsnio 3 dalį nutraukti susitarimą, iš anksto pranešdamas apie tai prieš vienerius metus?

9) Ar nagrinėjant klausimą, ar įvykdytos sąlygos, kuriomis tiekėjas pagal Reglamento Nr. 1475/95 5 straipsnio 3 dalį gali nutraukti susitarimą iš anksto apie tai pranešdamas prieš vienerius metus, reikia atsižvelgti į galimas ekonomines pasekmes tiekėjui, jei jis būtų nutraukęs susitarimą iš anksto apie tai pranešęs prieš dvejus metus?

10) Kam tenka sąlygų, kuriomis tiekėjas gali pagal <...> Reglamento Nr. 1475/95 5 straipsnio 3 dalį nutraukti susitarimą, iš anksto pranešdamas apie tai prieš vienerius metus, įvykdymo įrodinėjimo pareiga ir kaip tokia pareiga gali būti panaikinta?

11) Ar Reglamento Nr. 1475/95 5 straipsnio 3 dalis aiškintina taip, kad sąlygos, kuriomis tiekėjas gali pagal šią nuostatą nutraukti susitarimą, iš anksto pranešdamas apie susitarimo nutraukimą prieš vienerius metus, gali būti įvykdytos paprasčiausiai dėl to, kad pertvarkyti iš esmės platinimo tinklus arba didelę jų dalį yra būtina įgyvendinant Reglamentą Nr. 1400/2002?“

Dėl prejudicinių klausimų

21 Savo prejudiciniais klausimais prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės prašo patikslinti Reglamento Nr. 1475/95 5 straipsnio 3 dalies pirmosios pastraipos pirmoje įtraukoje nustatytą tiekėjo teisę nutraukti susitarimą, pranešant apie tai bent prieš vienerius metus, jeigu atsiranda būtinybė pertvarkyti visą platinimo tinklą arba didelę jo dalį.

22 Kaip posėdyje pažymėjo Europos Bendrijų Komisija ir SMC, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas savo klausimais iš esmės nori apibrėžti esmines sąlygas, kurios taikomos įgyvendinant teisę nutraukti susitarimą (aštuntas ir devintas klausimai). Su tuo susijęs keliamas klausimas, kas turi pareigą įrodyti, jog šios sąlygos įvykdytos, ir kaip toks įrodymas turi būti pateiktas (dešimtas klausimas). Be to, dėl susitarimo nutraukimo motyvų ir pertvarkos plano reikalavimo klausiama, ar šiai teisei nutraukti susitarimą taikomos tam tikros formos sąlygos (klausimai nuo

pirmo iki septinto). Pagaliau prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar vien dėl paties Reglamento Nr. 1400/2002 įsigaliojimo atsiranda būtinybė pertvarkyti platinimo tinklą minėtos Reglamento Nr. 1475/95 nuostatos prasme (vienuoliktas klausimas).

Dėl aštunto ir devinto klausimų

23 Šiais klausimais, kuriuos reikia nagrinėti kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, kokios yra esminės sąlygos, kurias reikia patenkinti, kad būtų galima taikyti Reglamento Nr. 1475/95 5 straipsnio 3 dalies pirmosios pastraipos pirmą įtrauką.

24 Pagal Reglamento Nr. 1475/95 5 straipsnio 2 dalies 2 punktą, jei prekybos agentas prisiima tam tikrus įsipareigojimus tobulinti platinimo, pardavimo ir techninės priežiūros paslaugų teikimo po pardavimo struktūras, šiame reglamente numatyta išimtis taikoma su sąlyga, kad susitarimas sudarytas neribotam terminui ir šalims nustatytas įprastas bent dvejų metų pranešimo apie susitarimo nutraukimą terminas.

25 Tačiau atsižvelgiant į minėto reglamento 5 straipsnio 3 dalies pirmosios pastraipos pirmą įtrauką, šioje nuostatoje nustatytos išimties taikymo sąlygos nedaro įtakos tiekėjo teisei nutraukti susitarimą, pranešus apie tai bent prieš vienerius metus, jeigu atsiranda būtinybė pertvarkyti visą platinimo tinklą arba didelę jo dalį.

26 Šiuo atžvilgiu iš Reglamento Nr. 1475/95 devynioliktos konstatuojamosios dalies matyti, kad nepaisant prekybos agento investicijų, skirtų pagerinti susitarime numatytų gaminių platinimą ir priežiūrą, neturi būti kliudoma plėsti lanksčias ir veiksmingas platinimo struktūras. Be to, atsižvelgiant į tą pačią konstatuojamąją dalį,

tiekėjui reikia pripažinti teisę nutraukti susitarimą, jeigu atsiranda būtinybė pertvarkyti visą platinimo tinklą arba didelę jo dalį.

27 Iš to matyti, kad minėto reglamento 5 straipsnio 3 dalies pirmosios pastraipos pirma įtrauka nustato leidžiančią nukrypti nuostatą, kuri turi būti aiškinama siaurinamai.

28 Šiuo atžvilgiu iš pačios šios nuostatos formuluotės matyti, kad joje nustatyta teisė nutraukti susitarimą priklauso nuo dviejų sąlygų patenkinimo: vykdomos viso suinteresuoto tiekėjo platinimo tinklo arba didelės jo dalies pertvarkos ir tokios pertvarkos būtinumo.

29 Kalbant apie pirmą sąlygą, iš minėtos nuostatos teksto matyti, kad pagal ją visų pirma reikalaujama suinteresuoto tiekėjo tinklo „pertvarkos“. Tokia pertvarka neišvengiamai apima tokio tiekėjo platinimo organizacinės struktūros pakeitimą, kuris gali būti susijęs, pavyzdžiui, su šių struktūrų pobūdžiu arba forma, jų tikslu, vidaus uždavinių paskirstymu tokiose struktūrose, gaminių tiekimo ir paslaugų teikimo būdais, jose veikiančių dalyvių skaičiumi ar kokybe bei jų geografine apimtimi.

30 Be to, pagal Reglamento Nr. 1475/95 5 straipsnio 3 dalies pirmosios pastraipos pirmą įtrauką, atsižvelgiant į visas kalbines versijas, išskyrus versiją danų k., reikia pertvarkyti „visą“ tiekėjo platinimo tinklą arba „didelę jo dalį“. Nagrinėjamos platinimo struktūros pakeitimas turi būti didelis tiek materialiniu, tiek geografiniu požiūriais.

31 Nacionaliniai teismai ir arbitražo institucijos, atsižvelgdami į konkrečias ginčo, dėl kurio į juos buvo kreiptasi, aplinkybes, o ypač į konkrečią suinteresuoto tiekėjo platinimo tinklo organizacinę struktūrą, turi objektyviai įvertinti šio tinklo pertvarką.

32 Šiuo požiūriu, kaip pažymėjo Komisija ir generalinis advokatas savo išvados 15–26 punktuose, tai, kad Reglamento Nr. 1475/95 5 straipsnio 3 dalies pirmosios pastraipos pirmos įtraukos versija danų kalba, kitaip nei kitos šios nuostatos kalbinės versijos, nurodo būtinybę „iš esmės“ (danų k. „gennemgribende“) pertvarkyti platinimo tinklą, neturi didelės reikšmės, nes toks žodis nekeičia to, jog pakeitimas turi būti didelis, kas išplaukia iš viso suinteresuoto tiekėjo platinimo tinklo arba didelės jo dalies pertvarkos sąlygos, nustatytos visose kalbinėse versijose.

33 Kalbant apie antrą sąlygą, Komisija ir SMC teigia, kad tiekėjas turi savarankiškai įvertinti būtinybę pertvarkyti savo platinimo tinklą. Iš tiesų Reglamentu Nr. 1475/95 nesiekiama, kad teismai arba arbitražinės institucijos įvertintų tiekėjo verslo poreikius vykdant tokią pertvarką. Šio reglamento nuostatos niekaip negali apriboti tiekėjo laisvės nustatyti savo prekybos agentų skaičių. Siekiant patenkinti šią sąlygą, pakanka, kad egzistuotų priežastinis ryšys tarp susitarimo nutraukimo ir minėtos tinklo pertvarkos.

34 Šiai nuomonei, kuri skiriasi nuo Komisijos aiškinamajame leidinyje dėl Reglamento Nr. 1400/2002 į 68 klausimą pateiktos nuomonės, negali būti pritarta.

35 Akivaizdu, kad šiame ginče dėl susitarimo nutraukimo pagal Reglamento Nr. 1475/95 reglamento 5 straipsnio 3 dalies pirmosios pastraipos pirmą įtrauką teisėtumo, kai pranešimo apie nutraukimą terminas yra trumpesnis, nei nacionaliniai teismai, nei arbitražinės institucijos neturi kvestionuoti ekonominių ir komercinių vertinimų, į kuriuos atsižvelgdamas tiekėjas priėmė sprendimą pertvarkyti savo platinimo tinklą.

36 Tačiau, nepaisant to, klausimo dėl tokios pertvarkos būtinybės sprendimas negali būti paliktas tiekėjo valiai, nes tada prekybos agentai prarastų teisę į veiksmingą teisinę gynybą, kadangi pagal Reglamento Nr. 1475/95 5 straipsnio 3 dalies pirmosios pastraipos pirmą įtrauką būtent ši būtinybė leidžia tiekėjui, išsaugant teisę į šiame reglamente nustatytą grupinę išimtį pagal EB 81 straipsnio 3 dalį, nutraukti susitarimą nesilaikant įprasto dvejų metų pranešimo apie jo nutraukimą termino, nustatyto to paties 5 straipsnio 2 dalies 2 punkte.

37 Atsižvelgiant į Reglamento Nr. 1475/95 5 straipsnio 3 dalies pirmosios pastraipos pirmos įtraukos tikslą ir į jos išimtinį pobūdį, būtinybė pertvarkyti, kad būtų galima įgyvendinti teisę nutraukti susitarimą iš anksto pranešant bent prieš vienerius metus, turėtų būti įtikinamai pateisinama ekonominio veiksmingumo motyvais, pagrįstais objektyviomis tiekėjo bendrovės viduje susiklosčiusiomis arba išorinėmis aplinkybėmis, dėl kurių, atsižvelgiant į tiekėjo konkurencinę aplinką, skubiai neatlikus platinimo tinklo pertvarkos gali būti pažeistas šio tinklo struktūrų veiksmingumas.

38 Vien to, kad tiekėjas, remdamasis savo subjektyviu platinimo tinklo verslo aplinkybių vertinimu, mano, kad būtina jį pertvarkyti, nepakanka siekiant įrodyti tokios pertvarkos būtinybę Reglamento Nr. 1475/95 5 straipsnio 3 dalies pirmosios pastraipos pirmos įtraukos prasme. Tačiau šiuo atžvilgiu yra svarbios galinčios

atsirasti nepalankios ekonominės pasekmės, kurias patirtų tiekėjas, jei jis nutrauktų platinimo susitarimą, iš anksto pranešdamas apie susitarimo nutraukimą prieš dvejus metus.

39 Nacionaliniai teismai ir arbitražo institucijos, atsižvelgdami į visas konkrečias ginčo, kurį jie nagrinėja, aplinkybes, turi objektyviai įvertinti tokios pertvarkos būtinybę.

40 Į aštuntą ir devintą klausimus reikia atsakyti, kad Reglamento Nr. 1475/95 5 straipsnio 3 dalies pirmosios pastraipos pirma įtrauka aiškintina taip, kad „būtinybė pertvarkyti visą platinimo tinklą arba didelę jo dalį" reiškia suinteresuoto tiekėjo platinimo struktūrų didelį pakeitimą tiek materialiniu, tiek geografiniu požiūriais, kuri turėtų būti pateisinama ekonominio veiksmingumo motyvais, pagrįstais objektyviomis tiekėjo bendrovės viduje susiklosčiusiomis arba išorinėmis aplinkybėmis, dėl kurių, atsižvelgiant į tiekėjo konkurencinę aplinką, skubiai neatlikus platinimo tinklo pertvarkos gali būti pažeistas šio tinklo struktūrų veiksmingumas. Šiuo atžvilgiu yra svarbios galinčios atsirasti nepalankios ekonominės pasekmės, kurias patirtų tiekėjas, jei jis nutrauktų platinimo susitarimą, iš anksto pranešdamas apie susitarimo nutraukimą prieš dvejus metus. Nacionaliniai teismai ir arbitražo institucijos, atsižvelgdami į visas konkrečias ginčo, kurį jie nagrinėja, aplinkybes, turi įvertinti, ar šios sąlygos yra įvykdytos.

Dėl dešimto klausimo

41 Dešimtu klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas klausia, kam tenka įrodinėjimo pareiga siekiant pasinaudoti teise nutraukti susitarimą, iš anksto apie tai pranešant prieš sutrumpintą vienerių metų terminą, kaip nustatyta Reglamento Nr. 1475/95 5 straipsnio 3 dalies pirmosios pastraipos pirmoje įtraukoje, ir kokie yra šio įrodymo pateikimo būdai.

42 Šiuo atžvilgiu primintina, kad Teisingumo Teismas jau yra nusprendęs, kad individualia išimtimi siekianti pasiremti įmonė turi įrodyti, kad įvykdytos EB 81 straipsnio 3 dalyje nustatytos sąlygos (šiuo klausimu žr. 1984 m. sausio 17 d. Sprendimo *VBVB ir VBBB prieš Komisiją*, 43/82 ir 63/82, Rink. p. 19, 52 punktą). Kadangi Reglamento Nr. 1475/95 5 straipsnio 3 dalies pirmosios pastraipos pirmoje įtraukoje numatytas nutraukimo terminas Reglamento Nr. 1475/95 5 straipsnio 2 dalies 2 punkte nustatyto įprasto susitarimo nutraukimo termino atžvilgiu yra nukrypti leidžianti nuostata, prekybos agentui užginčijus išankstinio pranešimo apie susitarimo nutraukimo prieš vienerius metus teisėtumą nacionaliniuose teismuose arba arbitražinėse institucijose, individualia išimtimi siekiantis pasiremti tiekėjas turi įrodyti, jog įvykdytos šioje pirmoje nuostatoje nustatytos sąlygos.

43 Nesant šiuo klausimu Reglamente Nr. 1475/95 įtvirtintų nuostatų, įrodymo pateikimo būdus reglamentuoja nacionalinė teisė.

44 Į dešimtą klausimą reikia atsakyti, kad Reglamento Nr. 1475/95 5 straipsnio 3 dalies pirmosios pastraipos pirma įtrauka aiškintina taip, kad prekybos agentui nacionaliniuose teismuose arba arbitražo institucijose užginčijus išankstinio pranešimo apie susitarimo nutraukimą prieš vienerius metus teisėtumą, tiekėjas privalo įrodyti, kad yra įvykdytos šioje nuostatoje nustatytos sąlygos, susijusios su teise nutraukti susitarimą, iš anksto pranešant apie susitarimo nutraukimą prieš vienerius metus. Tokio įrodymo pateikimo būdus reglamentuoja nacionalinė teisė.

Dėl pirmo, antro, trečio, ketvirto, penkto, šešto ir septinto klausimų

45 Klausimais nuo pirmo iki septinto prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar Reglamento Nr. 1475/95 5 straipsnio 3 dalies pirmosios

pastraipos pirma įtrauka turi būti aiškinama taip, kad ji įpareigoja pagal šią nuostatą nutraukiantį platinimo susitarimą tiekėją nurodyti formalius sprendimo nutraukti susitarimą motyvus ir, prieš juos pateikiant, parengti pertvarkos planą.

46 VS nuomone, minėta nuostata, atsižvelgiant į jos tikslą – užtikrinti veiksmingą konkurenciją tarp platinimo tinklų mažinant prekybos agentų priklausomybę, – reikalaujama, kad prekybos agentų veiklos nevaržytų susitarimo nutraukimo grėsmė. Todėl tiekėjas turi pareigą raštu nurodyti – vėliausiai pranešdamas apie susitarimo nutraukimą – objektyvias ir aiškias tokio nutraukimo priežastis. Be to, išankstinis pertvarkos planas sudaro reikalavimo nurodyti motyvus pagrindą. Komisija Danijos konkurencijos institucijoms išsiųstame savo pranešime laikėsi tos pačios nuomonės, kaip tai matyti iš 2002 m. gruodžio 20 d. šių institucijų *VW-Audi Forhandlerforeningen* išsiųsto rašto.

47 Šiuo atžvilgiu pažymėtina, kad Reglamento Nr. 1475/95 5 straipsnio 3 dalies pirmosios pastraipos pirma įtrauka tiek, kiek joje nustatoma, kad šiame reglamente nustatytos išimties taikymo sąlygos „nedaryti įtakos" tiekėjo teisei nutraukti susitarimą, pranešus apie tai iš anksto bent prieš vienerius metus, jeigu atsiranda būtinybė pertvarkyti visą platinimo tinklą arba didelę jo dalį, kaip teisingai savo pastabose pažymi Komisija, tik įtraukia į minėtą reglamentą paprastą galimybę, kuri neapriboja šalių pagal galiojančią nacionalinę teisę įgyvendinamos sutarčių sudarymo laisvės, jei yra įvykdytos šioje nuostatoje nustatytos sąlygos.

48 Nors Reglamento Nr. 1475/95 5 straipsnio 3 dalies pirmosios pastraipos pirma įtrauka, kaip rodo ir pats jos tekstas, leidžia tiekėjui nutraukti susitarimą, iš anksto pranešant apie susitarimo nutraukimą prieš sutrumpintą terminą, jeigu atsiranda būtinybė pertvarkyti savo tinklą, tačiau ji nenustato jokio konkretaus įpareigojimo,

susijusio su formaliais šio nutraukimo motyvais, pertvarkos forma bei turiniu. Be to, konstatuotina, kad tokie įpareigojimai neišplaukia iš jokios kitos minėto reglamento nuostatos.

49 Šiomis aplinkybėmis, kaip teisingai šiame procese pažymi Komisija, tai yra tik nacionalinės teisės klausimas, ar pagal Reglamento Nr. 1475/95 5 straipsnio 3 dalies pirmosios pastraipos pirmą įtrauką susitarimo nutraukimas, iš anksto pranešant apie tai prieš vienerius metus, turi būti formaliai motyvuotas arba ar tiekėjas, išsiųsdamas pranešimą apie susitarimo nutraukimą, turi turėti iš anksto parengtą pertvarkos planą.

50 Priešingai nei teigia VS, iš prekybos agentų nėra atimta teisė į teisminę gynybą, nes, kaip tai išplaukia iš šio sprendimo 42 ir 44 punktų, kai prekybos agentas nacionaliniuose teismuose arba arbitražo institucijose ginčija išankstinio pranešimo apie susitarimo nutraukimą prieš vienerius metus teisėtumą, tiekėjas turi jį pateisinti ir įrodyti, kad yra veiksmingai įvykdytos šios nuostatos taikymo sąlygos.

51 Į klausimus nuo pirmo iki septinto reikia atsakyti, kad Reglamento Nr. 1475/95 5 straipsnio 3 dalies pirmosios pastraipos pirma įtrauka aiškintina taip, kad ji neįpareigoja tiekėjo, nutraukiančio platinimo susitarimą pagal šią nuostatą, nurodyti formalių sprendimo nutraukti susitarimą motyvų ar iš anksto, prieš nutraukiant susitarimą, parengti pertvarkos planą.

Dėl vienuolikto klausimo

52 Šiuo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar vien dėl Reglamento Nr. 1400/2002 įsigaliojimo atsirado būtinybė pertvarkyti tiekėjo platinimo tinklą Reglamento Nr. 1475/95 5 straipsnio 3 dalies pirmosios pastraipos pirmos įtraukos prasme.

53 Komisija ir SMC iš esmės teigia, kad vien dėl Reglamento Nr. 1400/2002 įsigaliojimo galėjo atsirasti būtinybė pertvarkyti tiekėjo platinimo tinklą. Komisijos manymu, tiekėjo tokios būtinybės įvertinimo negali atmesti nacionalinis teismas arba arbitražo institucija. SMC teigia, kad šiuo atveju jau vien dėl paties šio reglamento įsigaliojimo atsiranda būtinybė iš esmės pertvarkyti jo platinimo tinklą Danijoje, nes visų pirma pereinama nuo išimtinio platinimo sistemos su teritorine apsauga į atrankinio platinimo sistemą be teritorinės apsaugos bei suteikiama teisė remonto dirbtuvėms gauti įgaliojimus, jei jos tenkina kokybinius kriterijus.

54 Šiuo atžvilgiu pažymėtina, kad Reglamente Nr. 1400/2002, kaip pažymėjo Komisija šio reglamento aiškinamajame leidinyje, buvo padaryti esminiai pakeitimai, lyginant su Reglamente Nr. 1475/95 nustatyta grupinės išimties suteikimo tvarka – jame buvo nustatytos griežtesnės išimties taikymo tam tikriems konkurencijos apribojimams, uždraustiems EB 81 straipsnio 1 dalimi, taisyklės nei tos, kurios buvo nustatytos Reglamente Nr. 1475/95.

55 Konkrečiai kalbant, Reglamentas Nr. 1400/2002 nesuteikia grupinės išimties apribojimams, taikomiems atrankinės platinimo sistemos narių aktyviems ir pasyviems pardavimams (minėto reglamento 4 straipsnio 1 dalies b punkto i, iii papunkčiai ir d bei e punktai), ir todėl draudžia pasinaudojant grupine išimtimi bendrai vykdyti išimtinį platinimą ir atrankinį platinimą, kuriam taikoma Reglamento Nr. 1475/95 3 straipsnio 8–10 punktuose nustatyta išimtis.

56 Tačiau norėdami pasinaudoti Reglamento Nr. 1475/95 nustatyta grupine išimtimi tiekėjai neprivalėjo į platinimo susitarimus įtraukti tokius konkurencijos apribojimus EB 81 straipsnio 1 dalies prasme. Iš tikrųjų šiame reglamente, kuris yra dėl EB 81 straipsnio 3 dalies taikymo, panašiai kaip ir Reglamente Nr. 1400/2002, tik suteikiamos atitinkamo ūkio sektoriaus subjektams tam tikros galimybės, kurios jiems leidžia išvengti EB 81 straipsnio 1 dalyje nustatyto draudimo, nepaisant to, kad platinimo, pardavimo ir techninės priežiūros paslaugų teikimo po pardavimo susitarimuose yra tam tikrų konkurenciją ribojančių sąlygų. Tačiau minėtų

reglamentų nuostatos nenustato ūkio subjektams pareigos pasinaudoti šiomis galimybėmis, nustatydamos privalomus reikalavimus, kurie tiesiogiai daro poveikį susitarimo sąlygų galiojimui arba turiniui, arba įpareigodamos Susitariančiąsias Šalis suderinti savo susitarimo turinį (šiuo klausimu žr. 1986 m. gruodžio 18 d. Sprendimo *VAG France*, 10/86, Rink. p. 4071, 12 ir 16 punktus; 1997 m. birželio 5 d. Sprendimo *VAG*, C-41/96, Rink. p. I-3123, 16 punktą; 1998 m. balandžio 30 d. Sprendimo *Cabour*, C-230/96, Rink. p. I-2055, 47 punktą).

57 Net jei, kaip pažymėjo SMC, Reglamente Nr. 1475/95 numatyta grupinė išimtis taikoma, tik jei tiekėjas įsipareigoja užtikrinti remonto ir priežiūros paslaugas arba atlikti transporto priemonių defektų šalinimo darbus (minėto reglamento 4 straipsnio 1 dalies 1 ir 6 punktai ir 5 straipsnio 1dalies 1 punktas), o pagal Reglamentą Nr. 1400/2002 grupinė išimtis netaikoma, kai apribojamos prekybos agento galimybės sudaryti subrangos susitarimą su įgaliotaisiais remontininkais remonto ir techninės priežiūros paslaugoms teikti arba kai apribojamos įgaliotojų remontininkų galimybės siaurinti savo veiklą teikiant remonto ir techninės priežiūros paslaugas bei platinant atsargines dalis (šio reglamento 4 straipsnio 1 dalies g ir h punktai), Reglamentas Nr. 1400/2002 niekaip nedraudžia prekybos agentui ir toliau pačiam teikti tokias paslaugas kaip įgaliotajam remontininkui pagal tiekėjo sukurtą išimtinio arba atrankinio platinimo sistemą.

58 Iš to aišku, kaip Komisija iš esmės pažymėjo savo aiškinamajame leidinyje dėl Reglamento Nr. 1400/2002 atsakydama į 20 klausimą, jog vien dėl šio reglamento įsigaliojimo neatsirado būtinybės pertvarkyti tiekėjo platinimo tinklus Reglamento Nr. 1475/95 5 straipsnio 3 dalies pirmosios pastraipos pirmos įtraukos prasme.

59 Tačiau atsižvelgiant į esminius Reglamento Nr. 1400/2002 nustatytos išimčių taikymo tvarkos pakeitimus, dėl šio reglamento įsigaliojimo kai kurie tiekėjai galėjo padaryti pakeitimų savo platinimo susitarimuose siekdami, kad šiems susitarimams

ir toliau būtų taikoma šiame reglamente nustatyta grupinė išimtis. Taip galėjo būti, jei atsižvelgiant į Reglamentą Nr. 1475/95 sudarytose ir jį atitinkančiuose susitarimuose buvo nustatyti „pagrindiniai" apribojimai Reglamento Nr. 1400/2002 4 straipsnio 1 dalies prasme.

60 Būtent dėl šių Reglamentu Nr. 1400/2002 padarytų esminių pakeitimų šio reglamento 10 straipsnis nustatė, kad EB 81 straipsnio 1 dalyje numatytas draudimas nuo 2002 m. spalio 1 d. iki 2003 m. rugsėjo 30 d. netaikomas susitarimams, jau galiojantiems 2002 m. rugsėjo 30 d., kurie neatitinka šiame reglamente numatytų išimties taikymo sąlygų, tačiau atitinka Reglamento Nr. 1475/95 numatytas išimties taikymo sąlygas.

61 Kaip tai matyti iš Reglamento Nr. 1400/2002 trisdešimt šeštos konstatuojamosios dalies, po Reglamento Nr. 1400/2002 įsigaliojimo galimi tiekėjų platinimo tinklo pakeitimai, atsižvelgiant į tai, kad Reglamento Nr. 1475/95 5 straipsnio 3 dalies pirmosios pastraipos pirma įtrauka yra nukrypti leidžianti nuostata, galėjo būti padaryti paprasčiausiai suderinant galiojančius susitarimus per iki reglamento taikymo pasibaigimo šiam tikslui nustatytą pereinamąjį laikotarpį, automatiškai neatsirandant būtinybės, kaip posėdyje teisingai teigė VS, pagal galiojančią nacionalinę teisę nutraukti šiuos susitarimus nei bet kuriuo atveju būtinybės pertvarkyti visą minėtą platinimo tinklą arba didelę jo dalį.

62 Tačiau reikia sutikti, kad net jei dėl Reglamento Nr. 1400/2002 įsigaliojimo automatiškai neatsirado būtinybė pertvarkyti platinimo tinklus, dėl šio reglamento įsigaliojimo tam tikrais atvejais, atsižvelgiant į konkrečias kiekvieno tiekėjo platinimo tinklo organizacinės struktūros ypatybes, galėjo prireikti padaryti tokių pakeitimų,

kurie dėl didelės apimties būtų laikomi tikra tinklo pertvarka Reglamento Nr. 1475/95 5 straipsnio 3 dalies pirmosios pastraipos pirmos įtraukos prasme.

63 Tokia pertvarka pagal šią nuostatą galėjo pasirodyti būtina, jei, siekdamas toliau remtis grupine išimtimi, tiekėjas prieš įsigaliojant Reglamentui Nr. 1400/2002 naudojęs abiejų rūšių – išimtinį ir atrankinį – platinimą, nusprendė organizuoti savo platinimo tinklą tik pagal atrankinio platinimo sistemą arba nusprendė išlaikyti išimtinio platinimo sistemą tik pardavimo paslaugoms, įsteigdamas atrankinio platinimo sistemą aptarnavimo po pardavimo paslaugoms, kurias teiktų įgaliotieji remontininkai.

64 Tačiau nacionaliniai teismai arba arbitražo institucijos, remdamiesi šio sprendimo 28–38 punktuose nurodytais teiginiais ir atsižvelgdami į visas konkrečias ginčo, kurį jie nagrinėja, aplinkybes bei ypač į šiuo tikslu tiekėjo pateiktus įrodymus, turi įvertinti, ar pastarojo padaryti pakeitimai yra tokia jo platinimo tinklo pertvarka ir ar ji buvo būtina įsigaliojus Reglamentui Nr. 1400/2002.

65 Į vienuoliktą klausimą reikia atsakyti, kad vien dėl Reglamento Nr. 1400/2002 įsigaliojimo neatsirado būtinybė pertvarkyti tiekėjo platinimo tinklą Reglamento Nr. 1475/95 5 straipsnio 3 dalies pirmosios pastraipos pirmos įtraukos prasme. Tačiau įsigaliojus šiam reglamentui, atsižvelgiant į konkrečias kiekvieno tiekėjo platinimo tinklo organizacinės struktūros ypatybes, galėjo prireikti padaryti tokius pakeitimus, kurie dėl didelės apimties būtų laikomi tikra tinklo pertvarka šios nuostatos prasme. Nacionaliniai teismai ir arbitražo institucijos turi įvertinti, ar, atsižvelgiant į visas konkrečias ginčo, kurį jie nagrinėja, aplinkybes, tai yra tikra tinklo pertvarka.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

66 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą dėl prejudicinio sprendimo pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti pastarasis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (trečioji kolegija) nusprendžia:

1995 m. birželio 28 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 1475/95 dėl Europos bendrijos steigimo sutarties (81) straipsnio 3 dalies taikymo kai kurioms transporto priemonių platinimo, pardavimo ir techninės priežiūros paslaugų teikimo po pardavimo susitarimų rūšims 5 straipsnio 3 dalies pirmosios pastraipos pirma įtrauka aiškintina taip:

— **„Būtinybė pertvarkyti visą platinimo tinklą arba didelę jo dalį“ reiškia suinteresuoto tiekėjo platinimo struktūrų didelį pakeitimą tiek materialiniu, tiek geografiniu požiūriais, kuri turėtų būti pateisinama ekonominio veiksmingumo motyvais, pagrįstais objektyviomis tiekėjo bendrovės viduje susiklosčiusiomis arba išorinėmis aplinkybėmis, dėl kurių, atsižvelgiant į tiekėjo konkurencinę aplinką, skubiai neatlikus platinimo tinklo pertvarkos gali būti pažeistas šio tinklo struktūrų veiksmingumas. Šiuo atžvilgiu yra svarbios galinčios atsirasti nepalankios ekonominės pasekmės, kurias**

patirtų tiekėjas, jei jis nutrauktų platinimo susitarimą, iš anksto pranešdamas apie susitarimo nutraukimą prieš dvejus metus. Nacionaliniai teismai ir arbitražo institucijos, atsižvelgdami į visas konkrečias ginčo, kurį jie nagrinėja, aplinkybes, turi įvertinti, ar šios sąlygos yra įvykdytos;

— **prekybos agentui nacionaliniuose teismuose arba arbitražo institucijose užginčijus išankstinio pranešimo apie susitarimo nutraukimą prieš vienerius metus teisėtumą, tiekėjas privalo įrodyti, kad yra įvykdytos šioje nuostatoje nustatytos sąlygos, susijusios su teise nutraukti susitarimą, iš anksto pranešant apie susitarimo nutraukimą prieš vienerius metus. Tokio įrodymo pateikimo būdus reglamentuoja nacionalinė teisė;**

— **ji neįpareigoja tiekėjo, nutraukiančio platinimo susitarimą pagal šią nuostatą, nurodyti formalių sprendimo nutraukti susitarimą motyvų ar iš anksto, prieš nutraukiant susitarimą, parengti pertvarkos planą;**

— **vien dėl 2002 m. liepos 31 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 1400/2002 dėl Sutarties 81 straipsnio 3 dalies taikymo vertikalių susitarimų ir suderintų veiksmų rūšims motorinių transporto priemonių sektoriuje įsigaliojimo neatsirado būtinybė pertvarkyti tiekėjo platinimo tinklą Reglamento Nr. 1475/95 5 straipsnio 3 dalies pirmosios pastraipos pirmos įtraukos prasme. Tačiau įsigaliojus šiam reglamentui, atsižvelgiant į konkrečias kiekvieno tiekėjo platinimo tinklo organizacinės struktūros ypatybes, galėjo prireikti padaryti tokius pakeitimus, kurie dėl didelės apimties būtų laikomi tikra tinklo pertvarka šios nuostatos prasme. Nacionaliniai teismai ir arbitražo institucijos turi įvertinti, ar, atsižvelgiant į visas konkrečias ginčo, kurį jie nagrinėja, aplinkybes, tai yra tikra tinklo pertvarka.**

Parašai.